Ankenævnet for Forsikring

Den 24. januar 2018 blev i sag nr. 91168:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Sønderjysk Forsikring G/S
Jens Terp-Nielsens Vej 13
6200 Aabenraa

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har rejseforsikring i Sønderjysk Forsikring G/S. Hun klager over selskabets afslag på at yde erstatningsrejsedækning

Klageren har anmeldt, at hendes datter den 7/2 2017 kom til skade med sit venstre knæ og skulle ligge helt stille i den første halvdel af en skiferie.

Selskabet har betalt erstatning for lægebehandling og medicin med i alt 1.858,07 kr. Selskabet har afvist at yde erstatningsrejsedækning med henvisning til, at klagerens datter ikke opfylder forsikringsbetingelsernes punkt 31.8.2, hvorefter det er en betingelse for dækningen, at der er ordineret sengeleje i mindst halvdelen af feriens varighed.

I klageskema af 31/7 2017 til nævnet har klageren blandt andet anført:

2. Hvad vil du konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)

Rejseudgiften incl. benzin 18107 kr. Ønsker erstatning på minimum 75 %, da vores lå i seng med smerter, og jeg udførte sygepleje. Min mand og søn måtte bistå os ved lægebesøg samt ved apotekindkøb.

...

Vores datter kom til skade med sit knæ efter et styrt på ski, tirsdag d. 7/2-2017 under en skiferie. Der var ingen bedring den efterfølgende dag, hvorfor hun via SOS blev tilset at den lokalpraktiserende læge i [by].

Efter undersøgelse og Røntgen, fik hun konstateret forvredet ledbånd i knæ. Udover skriftligt (lægeerklæring nr.1) fik hun mundtligt ord. på at holde benet i ro, ligge med benet højt (over hjerteniveau), kompressionsbehandling (fra lægen udleveret kompressionsbandage, meget stram elastik bandage med metalstænger som fastlåste knæet) samt anvende is til at køle stedet.

Efter hjemkomst til Danmark, afslag på erstatning fra forsikring, med begrundelse at [klagerens datter] ikke var ord. sengeleje. Derfor kontakt til læge i [by] som tilføjede sin mundtlige ord. til lægeerklæring (lægeerklæring nr. 2). Efterfølgende sendt ind til forsikring som endnu engang afslår. Ifølge vores forsikring …, er vores sag drøftet med klageansvarlige hos Sønderjysk …, uden nogen ændring i afgørelsen.

Vi mener dog ikke at sagen er blevet set på efter ny lægeerklæring er fremkommet. For rent lægefagligt vil elevation af ben sidestilles med sengeleje. Da der ikke er mulighed for at gå rundt, hvis benet skal holdes over hjerteniveau. Ej muligt at køle med is, medmindre du ligger ned. Holde i ro, kræver også at benet holdes vandret, da det i lodretstilling vil blive belastet af kropsvægt. Kompressionsbehandlingen med metalstiverne i sig selv gjorde det umuligt for [datter] at bevæge sig. Derudover havde hun smerter.

Skaden skete første halvdel af ferie. Det krævede ikke sygehusindlæggelse, men sengeleje, hvorfor vi mener vi er berettiget til erstatning via vores rejseforsikring. Se venligst bilag om RICE princip."

Selskabet har i brev af 1/9 2017 til nævnet blandt andet redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Forsikringen er en rejseforsikring med dækning i henhold til forsikringsbetingelserne for rejseforsikring EU/EØS/CH som vedlægges.

Forsikringstager rettede henvendelse til SOS-International den 08-02-2017 og oplyser at hendes datter har pådraget sig knæskade, hvor datteren ikke kan strække knæet, senere oplyses det, at forsikrede selv tager sig af hjemtransport i bil, da datteren har pådraget sig forstrækning af et ledbånd.

Efter hjemkomst søger forsikrede refusion for erstatningsferie og for udgifter til lægebehandling.

Af forsikringsbetingelsernes punkt 31.3 fremgår det, at forsikringen dækker private ferierejser og studierejser af op til 1 måneds varighed.

Forsikringstager er på en privat skiferie fra den 04-02-2017 til den 11-02-2017, hvorfor rejsen er omfattet af forsikringens dækningsomfang.

Kravet på udgifterne til behandling dækkes i henhold til forsikringsbetingelsernes punkt 31.8.2.

Forsikredes ansøgning om refusion for dækning for erstatningsferie afvises i henhold til forsikringsbetingelsernes punkt 31.8.1., hvor det fremgår, at der ydes erstatningsferie til de sikrede, som er på ferie sammen, hvis:

- En af de sikrede i mindst halvdelen af rejsens planlagte varighed hospitalsindlægges eller skriftligt lægeordineres sengeleje.
- En af de sikrede indenfor første halvdel af feriens planlagte varighed hjemtransporteres efter skriftlig lægeordination.
- En af de sikrede i første halvdel af feriens planlagte varighed enten fungerer som sygeledsager eller hjemkaldes.

Endvidere fremgår det af forsikringsbetingelsernes punkt 31.8.1., at

- Sikrede skal selv fremskaffe lægeerklæring fra den behandlende læge på stedet til belysning af de førnævnte forhold og indsende erklæringen til SOS-International.

Da det ikke fremgår af de lægelige bilag, at skadelidte skulle have sengeleje i mindst halvdelen af feriens varighed, afviste SOS-International at yde erstatning for erstatningsferie med henvisning til ovennævnte punkt i forsikringsbetingelserne.

Forsikrede klagede herefter til både SOS-International og til os, hvor vi fastholdt afgørelsen, der henvises til mail dateret den 08-03-2017, hvor det fremgår, at vi ikke mener at skaden skal medføre, at man skal være sengeliggende. Dette også med henvisning til lægerklæringen fra [udlandet], hvor det fremgår at skadelidte behandles med bandage og afkøling og skåne.

Forsikringstager fremsender derefter den 22. marts 2017 en ny udtalelse fra den [udenlandske] læge, hvor det også fremgår, at patientens ben skal være placeret højt.

SOS-Internationals læge ser på sagen på ny, og oplyser, at der ikke er medicinsk begrundelse for sengeleje med en knæskade som denne. Benet skal så vidt muligt holdes vandret, men det kan altså også foregå i en stol eller lignende. Der ordineres aldrig sengeleje ved sådanne skader. Det kunne ligefrem bidrage til yderligere komplikationer (blodpropper).

På den baggrund fastholdes afgørelsen.

Forsikrede har valgt at klage over afgørelsen til Ankenævnet for Forsikring, da forsikrede oplyser, at rent lægefagligt vil elevation af ben sidestilles med sengeleje, da der ikke er mulighed for at gå rundt, hvis benet skal holdes over hjerteniveau. Det er ikke muligt at køle med is, med mindre du ligger ned. Holde ro, kræver også at benet holdes vandret, da det i lodret stilling vil blive belastet af kropsvægt. Kompressionsbehandlingen med metalstiverne i sig selv gjorde det umuligt for [datter] at bevæge sig.

Sagen er forelagt den rådgivende overlæge hos SOS-International på ny. Den rådgivende overlæge oplyser, at

Patienten har iflg. den medicinske rapport en skade på MCL (et ledbånd i knæet). Denne skade behandles iflg. almindeligt anerkendte videnskabelige retningslinjer som følger (med små variationer):

- *Gipsskinne eller dynamisk skinne (eks. DonJoy) i ca. 5 uger*
- *Ingen operation*
- *Fuld mobilisering (på dansk: Pt må gerne gå rundt) med eller uden krykker i behandlingsperioden*

Der ordineres ikke hverken sengeleje, hvile i stol m.v. og slet ikke indendørs ophold ved denne type skade.

RICE står for:

Ro= belastning til smertegrænsen. Heri ligger ikke noget forbud imod f.eks at gå med krykker
Is= valgfrit. Er kun aktuelt de første 12-24 timer
Kompression: Støtteforbinding el. lign
Elevation= Man holder benet højt, gerne på en stol, når man ikke skal noget, såsom gå hen og spise, gå på toilettet etc. Evt. helt op i hjertehøjde hvis det hæver meget. Hjertehøjde kræver at man ligger ned. (ved knæskader er elevation ikke hverken muligt eller specielt hjælpsomt, se nedenfor)

I RICE ligger således ikke noget om absolut sengeleje. Kun ved exceptionelt omfattende hævelæsion er det nødvendigt at ligge ned med mellemrum. Dette hører til undtagelserne, og er kun aktuelt ved underben/ankel/fod, ikke ved knæskader.

Ud fra overlægens svar skal den medicinske udtalelse fra den [udenlandske] læge forstås på den måde, at skadelidte gerne må gå rundt men hun skal tage hensyn til sin skade, tilstanden kræver derfor ikke sengeleje.

Da tilstanden ikke kræver sengeleje, er hændelsen ikke omfattet af forsikringens dækningsomfang for dækning for erstatningsferie.

Der henvises til vedhæftede dom fra Retten i Lyngby (BS 114-1726/2016) hvor det fremgår, at selvom forsikrede har stærkt begrænset bevægelsesfrihed som følge af en skade, er det den skadelidte som skal løfte bevisbyrden for at tilstanden har medført sengeleje.

Skadelidte har ikke løftet bevisbyrden for, at det har været nødvendigt med sengeleje, og at skadelidte er blevet ordineret sengeleje af den behandlende læge på feriedestinationen, hvorfor vi fastholder afgørelsen om, at forsikrede ikke har krav på erstatning for refusion af ferien."

Klageren har i e-mail af 16/9 2017 til nævnet hertil blandt andet anført:

"Vores datter fik ikke udleveret krykker hos lægen i [udlandet]. Den i klagen vedlagte pjece om RICE princippet, er godkendt og brugt på danske sygehuse og ikke baseret på en enkelt overlæges udtalelse.

Vores datter har for kort tid siden fået MR scannet sit knæ, da hun fortsat har gener når det belastes. Svar foreligger ikke endnu. Vi har været nødsaget til at købe en el cykel til hende, da hun ikke kan køre på almindelig cykel, da dette giver knæsmerter. I fald dette er relevant for sagen."

5. 91168

Det fremgår blandt andet af lægeerklæring af 8/2 2017 (lægeerklæring 1) fra almenpraktiserende læge i udlandet:

> "Status
> Die Patientin hat sich gestern beim Skilaufen das linke Knie verdreht und kommt wegen Schmerzen in die Praxis.
>
> In der Röntgenuntersuchung keine Zeichen einer frischen knöchernen Verletzung.
> Bei der klinischen Untersuchung das Knie nicht geschwollen, medial nicht vermehrt aufklappbar jedoch schmerzhaft bei Valgusstress, deutlicher Druckschmerz am medialen Femurkondyl Kreuzband scheint in der ersten Untersuchung stabil ist jedoch schmerzbedingt nicht sicher beurteilbar (Lachmann, Pivot-Shift und vordere Schublade derzeit negativ).
> Versorgung der Patientin mit einer Kniebandage, lokale Kühlung und Schonung empfohlen.
>
> Zur weiteren Abklärung und Therapie empfehle ich bei Beschwerdepersistenz eine Vorstellung beim Unfallchirurgen und evtl. MRT-Untersuchung des verletzten Knies am Heimatort."

Det fremgår blandt andet af lægeerklæring af 8/2 2017 med lægestempel og underskrift af 8/3 2017 (lægeerklæring 2) fra samme læge, som havde udarbejdet lægeerklæring 1 [Tilføjelse om "eine Hochlagerung des Beines" i 3. afsnit]

> "Status:
> Die Patientin hat sich gestern beim Skilaufen das linke Knie verdreht und kommt wegen Schmerzen in die Praxis.
>
> In der Röntgenuntersuchung keine Zeichen einer frischen knöchernen Verletzung.
> Bei der klinischen Untersuchung das Knie nicht geschwollen, medial nicht vermehrt aufklappbar jedoch schmerzhaft bei Valgusstress, deutlicher Druckschmerz am medialen Femurkondyl Kreuzband scheint in der ersten Untersuchung stabil ist jedoch schmerzbedingt nicht sicher beurteilbar (Lachmann, Pivot-Shift und vordere Schublade derzeit negativ).
> Versorgung der Patientin mit einer Kniebandage, lokale Kühlung, eine Hochlagerung des Beines und Schonung empfohlen.
>
> Zur weiteren Abklärung und Therapie empfehle ich bei Beschwerdepersistenz eine Vorstellung beim Unfallchirurgen und evtl. MRT-Untersuchung des verletzten Knies am Heimatort."

Selskabet har den 6/3 2017 udbetalt erstatning for lægebehandling og medicin. Af brevet til klageren fremgår det blandt andet:

> "Vi har behandlet din sag og udbetaler på vegne af SØNDERJYSK FORSIKRING.
>
Lægebehandling out-patient	EUR	242,00	DKK	1.802,22
Medicin	EUR	7,50	DKK	55,85
I alt			**DKK**	**1.858,07**"

Af klagerens e-mail af 6/3 2017 til selskabet fremgår det blandt andet:

> "Sender lige lægeoplysninger efter telefonsamtale d 6/3. Håber virkelig at du vil se på sagen igen. Der står i læge brevet. At [datter] har forvredet knæet dagen før og har smerter i det, at hun skulle bruge is og kompressionsbeh. Til min mand og jeg sagde lægen at hun skulle ligge med benet højt eleveret (RICE-princippet) hvis smerter fortsatte efter 14 dage skulle hun yderligere undersøges herhjemme i form af scanning. Det undrer os at SOS reagere på denne måde nu, da de under telefonsamtalen i [udlandet], mente at vi kraftigt skulle overveje at få en hjemtransport, da der jo var langt hjem i bil med sådan et ben. Og at vi endelig skulle kontakte dem hvis vi skiftede mening. Vi valgte at rokeret rundt i bilen, så vi alle kunne komme hjem sammen. Derfor undrer den behandling som vi har fået af SOS efter at vi er kommet hjem os meget. Vi ringede faktisk ekstra til jer inden vi tog afsted for, at sikre at vores forsikring var i orden. Det er muligt at det ikke er den diagnose, som SOS mener berettiger til kompensation af nogen art. Men de så ikke vores datter dernede. Hun havde bare så ondt i sit knæ og det i sig selv var faktisk nok til at ødelægge ferie for os. Det er virkelig som om SOS negligerer det. Det kan ikke gøres om at [datter] og jeg sad i lejligheden fra tirsdag formiddag og resten af ferien. Men lidt kompensation for den trælse situation kunne nu være rart."

Af klagerens e-mail af 6/3 2017 til SOS International fremgår det blandt andet:

> "Vi skulle ligesom på skiferie og [datter] havde mega ondt i knæet. Lægen sagde at benet skulle holdes i ro, med is på flere gange om dagen.
> [Datter] skulle holde benet i ro til smertefrihed og fik kompressions bandage med metal stivere på, som gjorde at knæ ikke kunne bøjes mere end ca. 20 grader. Hun og jeg kom ikke på ski mere den ferie. Smerterne forsvandt faktisk først 1 uge efter vi kom hjem. Drengene fik jo faktisk heller ikke den ferie som de havde regnet med, da de ikke kunne være sammen med os på ski."

Af forsikringsbetingelserne fremgår det blandt andet:

"**31.8 Ferieforsikring.**
Rejser, der er omfattet af forsikringen:
- private ferierejser af op til 1 måneds varighed,
- studierejser af op til 1 måneds varighed.

…

31.8.1 Erstatningsferie.

1. Der ydes erstatningsferiedækning til de sikrede, som er på ferie sammen, hvis:

   - en af de sikrede i mindst halvdelen af rejsens planlagte varighed hospitalsindlægges eller skriftligt lægeordineres sengeleje,

…

2. Sikrede skal selv fremskaffe lægeerklæring fra den behandlende læge på stedet til belysning af de førnævnte forhold og indsende erklæringen til SOS International. Erstatningen fastsættes til de dokumenterede udgifter, som er betalt for rejsen og som ikke kan refunderes. Er der tale om Kør selv ferie ydes kilometer godtgørelse svarende til statens laveste takst.

3. Forudbetalte udflugter, arrangementer o.lign. dækkes med indtil kr. 1.168 (2014) pr. person.

   Forudbetalt, ikke refunderbar, leje af ski-eller andre sportseffekter erstattes med indtil kr. 2.869 (2014) pr. person.

   Der ydes ikke erstatning for allerede fuldt ud benyttede aktiviteter.

4. Forsikringen dækker alene såfremt forsikringsbegivenheden skyldes akut sygdom eller tilskadekomst."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren sammen med sin familie var på en planlagt skiferie i perioden fra den 4/2 2017 til den 11/2 2017. Klagerens datter styrtede den 7/2 2017 på ski og forvred sit venstre knæ.

Klageren har over for nævnet fremsat krav om erstatningsrejsedækning. Hun har anført, at datteren lå i sengen med smerter, at hun ikke kom på ski resten af ferien, og at hun udførte sygepleje for sin datter. Klageren henviser til, at det af erklæringen fra den behandlende læge (lægeerklæring 2) fremgår, at benet skal holdes eleveret.

Klageren har ved e-mail af 6/3 2017 til SOS International blandt andet oplyst, at hendes datter "skulle holde benet i ro til smertefrihed og fik kompressions bandage med metal stivere på, som gjorde at knæ ikke kunne bøjes mere end ca. 20 grader. Hun og jeg kom ikke på ski mere den ferie. Smerterne forsvandt faktisk først 1 uge efter vi kom hjem. Drengene fik jo faktisk heller ikke den ferie som de havde regnet med, da de ikke kunne være sammen med os på ski."

Selskabet har ydet dækning for lægebehandling og medicin på i alt 1.858,07 kr., men har afvist at yde erstatningsrejsedækning med henvisning til, at klagerens datter ikke opfylder forsikringsbetingelsernes punkt 31.8.2.

Af lægeerklæring af 8/2 2017 med lægestempel og underskrift af 8/3 2017 (lægeerklæring 2) fra samme læge, som havde udarbejdet lægeerklæring 1, fremgår det blandt

andet "Versorgung der Patientin mit einer Kniebandage, lokale Kühlung, eine Hochlagerung des Beines und Schonung empfohlen".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 31.8.2, at det er en betingelse for erstatningsrejse, at "en af de sikrede i mindst halvdelen af rejsens planlagte varighed hospitalsindlægges eller skriftligt lægeordineres sengeleje".

Nævnet bemærker indledningsvist, at der udbydes flere forsikringsprodukter på markedet, hvor der ydes dækning, hvis man som følge af sygdom eller tilskadekomst ikke kan indfri formålet med rejsen. Den tegnede forsikring indeholder imidlertid ikke en sådan formålsbestemt dækning.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at yde erstatningsrejsedækning med henvisning til, at klageren ikke har bevist, at datteren som følge knæskaden skriftligt blev ordineret sengeleje.

Nævnet har herved lagt vægt på den behandlende læges erklæring af 8/2 2017 – lægeerklæring 2 – hvor det fremgår, at knæet skulle bandageres, afkøles og eleveres.

Efter nævnets opfattelse er der ikke oplysninger i sagen, der godtgør, at lægens anbefaling om at elevere knæet skulle kunne sidestilles med lægeordineret sengeleje.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan efter nævnets opfattelse ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand